

[J. Chr. Jensen.]

drig omdelt til Rigsdagens Medlemmer og er saaledes heller ikke Offentligheden bekendt. Af hvad Aarsag den ikke blev omdelt, skal jeg ikke kunne udtale mig om, men den var i høj Grad kompromitterende for Statens Bygningsvæsen — om det var Aarsagen, ved jeg ikke.

I 1931 fik vi saa en Lov, som oprettede et Statens Bygningsraad. Det var Meningen, at det kun skulde være af rent midlertidig Karakter, men det bestaar endnu. Denne Ordning var et meget daarligt Kompromis. I det hele og store hviler hele Statens Bygningsvæsen paa en Forordning, der blev givet i Midten af forrige Aarhundrede, endnu inden vi fik vor frie Forfatning. Begrundelsen for den Ændring, der sker ved det foreliggende Forslag, er givet i de to Betænkninger, jeg har omtalt, og Beretningerne heri er ikke overdrevne, det børger sikkert Udvalgenes Sammensætning for. Jeg skal til Oplysning for det høje Tings Medlemmer ganske kort berøre enkelte Afsnit af disse Betænkninger. Jeg vil først gøre et Par Bemærkninger vedrørende Administrationen af Statens Bygningsvæsen og senere gaa over til at gøre nogle Bemærkninger om Nybyggeriet.

Værdien af Statens faste Ejendomme andrager et Beløb, som ingen kender. Betænkningerne giver dog et lille Fingerpeg. De Ejendomme, der er vurderet til Ejendomsskyld, androg i 1930 391 Mill. Kr., men dertil kommer Nybyggeriet fra 1930 til i Dag, og jeg tør vel sige, at der har ingen Sinde i et Tiaar været opført saa mange Statsbygninger, som der er opført fra 1930 til i Dag. Jeg skal nævne nogle ganske enkelte: Nationalmuseets, Den polytekniske Læreranstalts og Universitetets omfattende Byggeri samt en Række nye Statsskoler, Hospitaler og meget andet, saa det er et meget stort Milliontal, der skal lægges til disse 391 Mill. Kr. Men dertil kommer for øvrigt alle Statsbanernes Bygninger, som ikke er med i denne Opgørelse, foruden Statsskovvæsenets Bygninger, som heller ikke er medtaget; og en stor Del af de allerkostbareste Bygninger, vi ejer, er overhovedet ikke vurderet og kan heller ikke vurderes. Man vil altsaa se, at de Bygninger, Staten ejer, i Værdi sikkert langt, langt overstiger 1 000 Mill. Kr. Dertil kommer alt Inventaret, Møbler og meget andet, hvis samlede Værdi der ikke findes nogen Opgørelse over.

Hvem administrerer nu alle disse Værdier? Ja, blandt andet Statens Bygningsinspektører. Ordningen med Statsbygningsinspektører stammer fra 1850. Ved en Resolution af 31. December 1848 oprettedes et Bygningsdirektorat. Alle Statens Ejendomme skulde sortere under denne Direktør, dog kun de civile Ministeriers Ejendomme. Dette Direktorat blev ophævet allerede i 1856, og siden har det civile Bygningsvæsen været varetaget af 6 Bygningsinspektører under Indenrigsministeriet.

Direktoratets Opgave i 1856 var kun tænkt som rent midlertidig, men i Realiteten varer det endnu og har altsaa været i 85 Aar. Derfor er Bygningsinspektørerne kun konstituerede. Ja, en af dem er endda kun fungerende. Bygningsinspektørerne er saaledes ikke Tjenestemænd. De faar et bestemt Honorar, og den fungerende faar det halve. De er derfor ikke pensionsberettigede, men der er dog tillagt de afgaaede Bygningsinspektører og eventuelt deres Enker en Understøttelse fra Indenrigsministeriets Understøttelsesfond, altsaa en Slags Socialhjælp. Det er vel rimeligt, men det er ikke en værdig Ordning. Der eksisterer ingen Instruks for Bygningsinspektørerne og har aldrig eksisteret en saadan. Først i 1933, altsaa efter at disse Betænkninger var afgivet, blev der lavet en Instruks.

Man har Grund til at spørge: Har Bygningsinspektørerne nu alle Statens Ejendomme under sig? Nej, her er ogsaa, for at bruge det Udtryk, der er passende, et totalt Virvar. Statsbanerne og de militære Ministerier har deres egne tilsynsførende. Inden for de enkelte Ministerier er der igen Konsulenter, private Arkitekter og Ingeniører, der fører Tilsyn med Ejendomme, Centralvarmeanlæg, Lynafledere m. m., og disse er antaget af de forskellige Ministerier uden nogen Regel eller af det paagældende Ministeriums enkelte Afdelinger. Et enkelt Sted er der antaget en Mand, der fører Tilsyn med noget Inventar; ellers køber og sælger de enkelte Administrationschefer og for øvrigt mange andre Inventar, Møbler, Tæpper o. s. v. uden nogen Orden eller samlet Kontrol.

Tilsynet med alle Statens Bygninger kostede i Aarene 1921—28, som Betænkningen omfatter, gennemsnitligt 753 000 Kr. pr. Aar. Reparationerne i samme Periode androg gennemsnitligt pr. Aar 8 300 000 Kr.; Krigsministeriet, Marineministeriet og Statsbanerne er stadig uden for Bygningsinspektørernes Tilsyn.